

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SR del. Anna Ogińska-Łągiewka
Protokolant:	sekretarz sądowy Dorota Wesołowska

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2021 r. w Warszawie na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) Bank S.A.

z siedzibą w W. kwotę 276 516,42 (dwieście siedemdziesiąt sześć tysięcy pięćset szesnaście 42/100) złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym nie więcej niż odsetki ustawowe maksymalne za opóźnienie liczonymi od kwoty 252 521,07 złotych od dnia 18 lutego 2019 r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) Bank S.A.

z siedzibą w W. kwotę 10 674,00 (dziesięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XXV C 1367/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 lutego 2019 r. złożonym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł przeciwko M. K. powództwo o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym, żądając od pozwanego zapłaty: kwoty 252.521,07 zł tytułem kapitału z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności oprocentowania stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 18 lutego 2019 r. do dnia zapłaty; 23.275,35 zł z tytułu odsetek; 720 zł tytułem kosztów, opłat i prowizji, a także o zasądzenie poniesionych przez stronę powodową kosztów sądowych w wysokości 3,457 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pomiędzy stronami niniejszego sporu została zawarta umowa kredytu nr (...). Pozwany jako kredytobiorca nie wykonał zobowiązania w zakresie spłaty wierzytelności i w związku z tym powód wzywał pozwanego do dobrowolnej spłaty zaległości. Nie doszło do spłaty zaległych rat co skutkowało wypowiedzeniem przedmiotowej umowy stawiając całą należność w stan wymagalności. Brak spłaty spowodował też wystawienie przez bank wyciągu z ksiąg bankowych (pozew – k.3-5v).

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 1 kwietnia 2019 r. uwzględnił żądanie w całości (nakaz zapłaty - k. 6).

Postanowieniem z dnia 7 maja 2019 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Okręgowego w Warszawie (postanowienie k. - 13v).

Pozwany M. K. wniósł sprzeciw od w/w nakazu zapłaty, wskazując w uzasadniu na niewykazanie przez powoda woli ugodowego rozwiązania kwestii związanych z zadłużeniem pozwanego oraz zawarcie w umowie kredytu z 28 sierpnia 2015 r. (sporządzona 26 sierpnia 2015 r.) nr (...) niedozwolonych zapisów umownych (kserokopia sprzeciwu – k. 11-11v).

Pismem z dnia 18 lipca 2019 r. powód podtrzymał argumentację przytoczoną w pozwie (pismo z 18 lipca 2019 r. – k. 20-27).

W piśmie z dnia 19 listopada 2019 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał częściowo na argumentację ze sprzeciwu, jednocześnie częściowo ją poszerzył. Podniósł, iż cztery okoliczności przemawiają za oddaleniem powództwa w tej sprawie: brak woli ugodowego rozstrzygnięcia sporu po stronie powoda, a działania powodowego banku w tym kontekście były jedynie pozorowane; stosowanie w zawartej pomiędzy stronami niniejszego sporu umowie klauzul niedozwolonych – w tym niewskazanie warunków zmiany oprocentowania albo zadłużenia przeterminowanego; wysokość prowizji i składki ubezpieczeniowej zostały określone na zbyt wysoką kwotę (pismo z 19 listopada 2019 r. – k. 103-103v).

W piśmie z dnia 4 grudnia 2019 r. powód wskazał, że wysokość i istnienie dochodzonego roszczenia wynika z wyciągu z ksiąg banku oraz szeregu dokumentacji załączonej do pozwu. W ocenie powoda pozwany nie przedłożył zaś żadnych środków dowodowych potwierdzających, że roszczenie powoda nie istnieje bądź istnieje w niższej wysokości. Tym samym, nie zakwestionował skutecznie twierdzeń powoda. Racji nie ma też pozwany twierdząc, że w umowie nie zawarto postanowienia dotyczącego odsetek od zadłużenia przeterminowanego, gdyż tego typu zapis znajduje się w § 5 przedmiotowej umowy. Odnosząc się do zarzutów pozwanego co do składki na ubezpieczenie powód podniósł, że pomiędzy stronami sporu nie została zawarta umowa ubezpieczenia, więc argumentacja w tym zakresie jest bezprzedmiotowa. Wysokość prowizji wynikała zaś z regulaminu oraz Tabeli opłat i prowizji, a pozwany zaakceptował ich treść. Nadto z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że zachowany został zarówno tryb wypowiedzenia, jak też materialno – prawna podstawa do złożenia takiego oświadczenia (pismo z 4 grudnia 2019 r. -109-114).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 sierpnia 2015 r. (sporządzona 26 sierpnia 2015 r.) między (...) Bank S.A., a M. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) zawarta została umowa kredytu „(...) na podstawie której Bank oddał do dyspozycji pozwanego środki pieniężne w kwocie 30.000 zł - cel operacyjny – otwarcie nowej kancelarii, remont, zakup wyposażenia, remont pierwszej kancelarii; 200 zł - opłata za weryfikację działalności gospodarczej; 900 zł – opłata prowizyjna z tytułu gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii produkcyjnej de minimis ((...)) udzielonej przez Bank (...); 8.970 zł – prowizja za udzielenie kredytu (umowa kredytowa – k.38-41)

Pozwany jako kredytobiorca zobowiązany był do comiesięcznej spłaty kredytu wraz z odsetkami w równych ratach, przy czym okres kredytowania wynosił sto dwadzieścia miesięcy od dnia spłaty pierwszej raty. Zgodnie z § 5 ust. 6 umowy, w przypadku nie spłacenia przez Kredytobiorcę w terminie wierzytelności Banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany. Od zadłużenia przeterminowanego Bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego NBP. (umowa kredytu– k.38-41).

Zgodnie z § 8 ust. 1 lit. b umowy kredytowej, Bank ma prawo wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez Kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku, w szczególności w przypadku, gdy

pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania (umowa kredytowa – k. 40).

Zgodnie z § 18 ust. 6 Regulaminu (...) Bank S.A., Bank na prawo wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia (a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy z zachowaniem siedmiodniowego okresu wypowiedzenia), w razie m.in. niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia Kredytu (pkt. 6.1.) lub niewykonania lub nieterminowego regulowania przez Kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku, w szczególności w wypadku gdy kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania stosownego wezwania (pkt 6.2.). W myśl § 18 ust. 7 Regulaminu, okres wypowiedzenia liczy się od dnia doręczenia lub uznania za doręczoną przez Bank przesyłki listowej oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, a w wypadku oświadczenia wysłanego w postaci elektronicznej – od dnia wprowadzenia dokumentu zawierającego to oświadczenie do środka komunikacji elektronicznej, w taki sposób, żeby kredytobiorca mógł się zapoznać z jego treścią. ((...) Bank S.A – k.89-93v)

Pozwany złożył w powodowym Banku dyspozycję uruchomienia środków: w dniu 28 sierpnia 2015 r. na kwotę 100.000 zł ;14 października 2015 r. na kwotę 100.000 zł; 24 listopada 2015 r. na kwotę 100.000 zł dyspozycję uruchomienia środków do umowy. Bank zrealizował przedmiotowe dyspozycje i środki z kredytu zostały wypłacone w trzech transzach (dyspozycja uruchomienia środków – k. 44, 46, 48; potwierdzenie wypłaty środków – k.45,47,49).

Środki z kredytu zostały spożytkowane na koszty związane z prowadzoną przez pozwanego działalnością gospodarczą (faktura – k. 94,95).

Zdarzało się, iż pozwany uiszczał raty kredytu w kwotach i terminach odbiegających od przyjętego harmonogramu, co powodowało naliczenie przez powodowy bank odsetek za opóźnienie od należności przeterminowanych (wydruk historii rachunku kredytu – k. 50-51v; harmonogram – k.52, wyciąg – k.53-55, historia naliczania odsetek – k. 56-58v).

Pismem datowanym na 4 czerwca 2018 r. powodowy Bank wezwał pozwanego do natychmiastowego uregulowania całości zadłużenia w kwocie 11.620,89 zł z tytułu umowy kredytu nr (...) w terminie siedmiu dni, pod rygorem wypowiedzenia umowy i skierowania sprawy do dalszego postępowania egzekucyjnego (pismo z dnia 4 czerwca 2018 r. – k. 60,61 potwierdzenie nadania – k.62-64).

Pomiędzy stronami sporu prowadzone były rozmowy dotyczące rozwiązania sytuacji związanej z zadłużeniem pozwanego. Pozwany m.in. wystosowywał do powodowego banku wnioski o restrukturyzację zadłużenia. Bank w ostateczności nie wyraził jednak zgody na wprowadzenie rozwiązań restrukturyzacyjnych z uwagi na okoliczność niedostarczenia dokumentacji finansowej, do której przedłożenia zobowiązano pozwanego (decyzja – k. 115,116, kserokopia wniosków – k.8-8v, 9-9v).

Ze względu na brak uregulowania zadłużenia przez pozwanego, pismem z dnia 9 lipca 2018 r. Bank wypowiedział umowę kredytową nr (...) z zachowaniem trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia. Wypowiedzenie to uzasadnione zostało niedotrzymaniem przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, w szczególności nieterminowym regulowaniem zobowiązań wobec banku. Jednocześnie, Bank wezwał pozwanego do uregulowania zadłużenia w kwocie 15.778,92 zł w terminie trzydziestu dni, wskazując, że w razie braku uregulowania ww. zadłużenia, po upływie okresu wypowiedzenia, cała należność kapitałowa w kwocie 252.521,07 zł stanie się wymagalna wraz z należnymi odsetkami, a umowa będzie uznawana za wypowiedzianą w trybie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (wypowiedzenie – k.65; potwierdzenie odbioru – k.66-67).

Pismem z 20 listopada 2018 r. zatytułowanym „Ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty” powodowy bank wezwał pozwanego do spłaty całości należnego zadłużenia w wysokości 270.203,40 zł w terminie 14 dni od daty doręczenia pisma M. K.. Brak wpłaty miał skutkować podjęciem przez bank wszelkich przysługujących mu kroków prawnych celem ich odzyskania, w tym wystąpi na drogę procesu sądowego. Przedmiotowe pismo zostało doręczone pozwanemu w dniu 6 grudnia 2018 r. (pismo z 20 listopada 2018 r. – k. 68, potwierdzenie odbioru – k. 70).

Na dzień 18 lutego 2019 r. wysokość zobowiązania pozwanego względem powodowego Banku wynosiła łączną kwotę 276.516,42 zł, w tym 252.521,07 zł tytułem kapitału; 23.275,35 tytułem odsetek od należności niespłaconej w terminie do dnia 17 lutego 2019 r.; 720 zł tytułem kosztów (koszty, opłaty, prowizje) (wyciąg z ksiąg banku – k. 59, wydruk historii rachunku kredytu – k. 50-51v; harmonogram – k.52, wyciąg – k.53-55, historia naliczania odsetek – k. 56-58v).

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Podstawę ustaleń faktycznych w rozpoznawanej sprawie stanowiły wskazane powyżej dokumenty zgromadzone w aktach sprawy.

Sąd dał wiarę przedstawionym w niniejszej sprawie dowodom w postaci dokumentów oraz kserokopii, których prawdziwość nie była negowana. W ocenie Sądu brak jest podstaw do podważania zawartości lub autentyczności dokumentów uznanych przez Sąd za wiarygodny materiał dowodowy. Sąd swoje ustalenia poczynił również w oparciu o wyciąg z ksiąg bankowych, który obecnie nadal zachowuje moc dokumentu prywatnego, a skoro jego prawdziwość nie była kwestionowana (art. 253 k.p.c.), a pozwany jednocześnie nie wykazał odpowiednimi dowodami, że wierzytelność zwrócił zgodnie z ciężarem wynikającym z art. 6 k.c., tym samym należało uznać, iż powód udowodnił wysokość roszczenia dochodzonego w tym postępowaniu.

Należy podkreślić dodatkowo, że niektóre z twierdzeń powoda nie zostały zakwestionowane przez pozwanego, w tym stanie rzeczy Sąd przyjął w stanie faktycznym, iż w takiej sytuacji te twierdzenie nie zostały zakwestionowane i przyjął je za prawdziwe.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

W sprawie niniejszej powód (...) Bank S.A. wystąpił przeciwko pozwanemu jako kredytobiorcy o zapłatę zobowiązania wynikającego z umowy kredytu „(...)” zawartej w dniu 28 sierpnia 2015 r. (sporządzonej w dniu 26 sierpnia 2015 r.), nr (...), na podstawie której powodowy Bank udzielił kredytu pozwanemu prowadzącemu działalność gospodarczą.

Mając na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania twierdzeń powodowego banku zarówno co do zasadności jak i wysokości roszczenia dochodzonego przez niego w niniejszym postępowaniu. Pozwany tej ostatniej (wysokości) z resztą nie kwestionował.

Odnosząc się jednak, po krótko, do wysokości roszczenia dochodzonego pozwem złożonym w tej sprawie, wskazać należy, że w ocenie Sądu została ona należycie wykazana przez powoda, w związku z czym nie budziła zastrzeżeń. Zdaniem Sądu, powód w należyty sposób wykazał wysokość zadłużenia pozwanego względem niego jako kredytodawcy z tytułu przedmiotowej umowy kredytowej, gdyż na poparcie swoich twierdzeń przedłożył dokumentację w postaci: wyciągu z ksiąg banku (k. 59), wydruku historii rachunku kredytu (k. 50-51v); harmonogramu spłat (k.52), wyciągu z rachunku strony pozwanej prowadzonego przez (...) Bank S.A. (k.53-55), historii naliczania odsetek (k. 56-58v). Wskazane dokumenty obrazują wysokość zadłużenia pozwanego względem powoda, powstałego z tytułu przedmiotowej umowy kredytowej. Prawdą jest, że dokumenty przedłożone przez powodowy Bank nie stanowią dokumentów urzędowych, a jedynie dokumenty prywatne. Niemniej jednak, w ocenie Sądu nie podważa to ich waloru i mocy dowodowej. Wskazania wymaga to, że przedłożona dokumentacja bankowa sporządzona została przez podmiot w tym zakresie profesjonalny (bank) oraz, że zawiera ona informacje zgromadzone w trakcie trwania umowy kredytowej, obejmujące zapis operacji dokonanych na rachunku kredytobiorcy. Nie było podstaw do zakwestionowania poprawności i wiarygodności wskazanych dokumentów, tak co do wysokości roszczenia głównego, jak i do roszczenia odsetkowego. Należało zatem przyjąć za uzasadnione wyliczenie wysokości roszczenia powoda względem pozwanego na łączną kwotę 276.516,42 zł, w tym 252.521,07 zł tytułem kapitału; 23.275,35 tytułem odsetek od należności niespłaconej w terminie od dnia 17 lutego 2019 r. do dnia sporządzenia wyciągu; 720 zł tytułem kosztów. W ocenie Sądu, przedstawione powyżej okoliczności zostały w sposób należyty udowodnione przez stronę powodową.

Ponadto, w tym miejscu na uwagę zasługuje również to, że Sąd nie znalazł podstaw do podważenia możliwości powołania się przez stronę powodową na wyciąg z ksiąg bankowych, dokumentujący wysokość zadłużenia pozwanego względem powodowego banku. Sąd Okręgowy przyjmuje za uzasadnione stanowisko wskazujące, iż skoro wyciąg z ksiąg bankowych został przewidziany w art. 458 § 3 k.p.c. jako wystarczający dowód do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym to niezasadne jest kwestionowanie mocy i waloru dowodowego dowodu z wyciągu z ksiąg bankowych również w postępowaniu procesowym rozpoznawczym. (tak też: Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniu z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. I ACz 2380/14, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 maja 2015 r., sygn. I ACa 1702/14). Faktem jest, że wyciąg z ksiąg bankowych stanowi dokument prywatny, który jako taki również posiada walor dowodowy. Prawdziwość oświadczenia zawartego w przedmiotowym wyciągu z ksiąg bankowych nie została jednak w żaden sposób podważona przez stronę pozwaną. Co więcej, na poparcie swojego stanowiska co do wysokości i wymagalności zadłużenia strony pozwanej, jak już wskazano powyżej, powód przedłożył również szereg innych dokumentów, z których wskazane okoliczności bezsprzecznie wynikają. Strona pozwana nie negowała z resztą tej wysokości.

Bezsprzecznie doszło też do skutecznego wypowiedzenia w/w umowy kredytu. Pozwany w złożonych pismach procesowych również nie negował tej okoliczności.

Niemniej jednak, po krótko, wskazać należy, że wypowiedzenie zostało dokonane przez powoda w sposób skuteczny. Podniesienia wymaga to, że zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej, bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni (art. 75 ust. 2). Ponadto, w myśl § 18 ust. 6 Regulaminu (...) Bank S.A., Bank na prawo wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia w razie m.in. niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia Kredytu (pkt. 6.1.) jak również w razie niewykonania lub nieterminowego regulowania przez Kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku, w szczególności w wypadku gdy kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania stosownego wezwania (pkt 6.2.). Nadto, zgodnie z § 8 ust. 1 lit. b umowy kredytowej, Bank ma prawo wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez Kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku, w szczególności w przypadku, gdy pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci on zaległości w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania. Dla prawidłowości wypowiedzenia umowy, wymagane było zatem zaistnienie jednej z przesłanek wypowiedzenia umowy określonych w umowie kredytowej i regulaminie, stanowiącym jej integralną część oraz wystosowanie przez Bank wezwania pozwanego do zapłaty zadłużenia.

W ocenie Sądu, zaistnienie przesłanki do wypowiedzenia przedmiotowej umowy kredytowej przez Bank nie budzi wątpliwości. Jak wynika z dokumentacji przedłożonej przez powoda (wyciąg z ksiąg banku – k. 59, wydruk historii rachunku kredytu – k. 50-51v; harmonogram – k.52, wyciąg – k.53-55, historia naliczania odsetek – k. 56-58v) zdarzało się, że raty kredytowe nie były spłacane przez pozwanego w sposób prawidłowy, zgodny z warunkami umownymi i harmonogramem spłat. Zdaniem Sądu, strona powodowa w sposób należyty wykazała, iż spełnione zostały przesłanki wypowiedzenia umowy kredytowej określone w § 18 ust. 6 pkt 6.2. Regulaminu Kredytowania.

Pozwany nie kwestionował również skuteczności doręczenia mu wezwań do zapłaty oraz oświadczenia o wypowiedzeniu, a powód wykazał ich nadanie przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe oraz że skierował wezwania na prawidłowy i aktualny adres pozwanego, a przy ostatecznym przedsądowym wezwaniu do zapłaty i oświadczeniu o wypowiedzeniu przedłożył dodatkowo potwierdzenie odbioru dokonane przez pozwanego. W ocenie Sądu okoliczności te są wystarczające dla uznania ich prawidłowości. Co więcej, Sąd uznał skuteczność wezwania pozwanego do zapłaty i wypowiedzenia umowy kredytowej na zasadzie domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.), a pozwany ponadto się do tej kwestii nie odniósł, co spowodowało skutki wskazane w art. 230 k.p.c. (uznane za przyznane).

Mając zaś na uwadze przede wszystkim okoliczności sporne między stronami niniejszego postępowania, zważyć należy, co następuje.

W pierwszym z formułowanych zarzutów strona pozwana powoływała się na niewykazanie przez powoda przeprowadzenia rozmów z pozwanym mających na celu ugodowe rozstrzygnięcie kwestii zadłużenia z umowy nr (...). W tym momencie należy odnieść się do wniosków pozwanego o przeprowadzenie restrukturyzacji, do których wbrew twierdzeniu strony pozwanej, odniósł się również powodowy bank. Powyższe jest o tyle istotne, że w sytuacji gdyby wystosowanie oświadczenia o wypowiedzeniu nie zostało poprzedzone postępowaniem restrukturyzacyjnym, jego skuteczność mogłaby zostać podważona.

Wskazać wypada, iż od dnia 1 stycznia 2016 r. kiedy to wszedł w życie w zmienionej już postaci nie warunkując już skuteczności wypowiedzenia od zastosowania procedury z art. 75 c, to jednocześnie ostatni ze wskazanych przepisów obowiązywał i nadal obowiązuje w obrocie prawnym. W konsekwencji, skoro pomimo zmiany brzmienia art. 75 ust. 1 Prawa bankowego przepis art. 75c nie został zmieniony ani uchylony, to nawet po 1 stycznia 2016 r. nadal istnieje konieczność zastosowania jeszcze przed złożeniem przez bank oświadczenia o wypowiedzeniu procedury restrukturyzacyjnej, inaczej przepis ten należałoby uznać za martwy. Odmienna interpretacja w ocenie Sądu Okręgowego nie dałaby się pogodzić z ratio legis tego przepisu. Wykładnia celowościowa przemawia za przyjęciem, że obowiązujący w bycie prawnym przepis winien być stosowany i przestrzegany, tym bardziej, gdy jest to przepis o charakterze semidystrytywnym (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28.08.2019 r., I ACa 466/2018).

Zgodnie z przepisem art. 75 c pkt 1, 2, 3, 4, 5 ustawy prawo bankowe jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu to bank zobowiązany jest do dokonania wezwania do zapłaty wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni, jednocześnie w takim wezwaniu bank jest zobowiązany do poinformowania kredytobiorcy o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank powinien umożliwić restrukturyzację zadłużenia jeśli jest to uzasadnione dokonaną przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Warunki restrukturyzacji powinny być uzgodnione przez obie strony umowy. W przypadku odrzucenia wniosku o restrukturyzację bank jest zobowiązany do przekazania kredytobiorcy pisemnych szczegółowych wyjaśnień w przedmiocie przyczyny odrzucenia tego wniosku.

Przepis art. 75 c ustawy prawo bankowe ma charakter jednostronnie bezwzględnie obowiązujący, czyli może być zmieniony umownie przez strony umowy kredytu jedynie na korzyść kredytobiorcy. Jak wskazano już powyżej, dla swojej skuteczności i ważności wypowiedzenie umowy kredytu musi zostać poprzedzone procedurą określoną w art. 75 c ustawy prawo bankowe (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28.08.2019 r., I ACa 466/2018). Z przepisu tego nie wynika oczywiście obowiązek banku do uwzględnienia wniosku o restrukturyzację kredytu, bank posiada bowiem uprawnienie do dokonania oceny zasadności takiego wniosku i ma prawo odmówić takiej restrukturyzacji. Jednakże do czasu podjęcia decyzji w przedmiocie wniosku o restrukturyzację bank nie jest uprawniony do składania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu.

Przenosząc powyższe zasady na realia niniejszej sprawy należy stwierdzić, że powód dochował procedury z art. 75c Prawa bankowego, wbrew twierdzeniu pozwanego podjęto więc próbę porozumienia z pozwanym w kwestii istniejącego zadłużenia. Powód kilkakrotnie, przed złożeniem w/w oświadczeń, wzywał pozwanego do zapłaty zastrzegając 14 – dniowy termin zapłaty zadłużenia. Bank jednocześnie informował go o uprawnieniu do złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Dochował więc przesłanek procedury restrukturyzacyjnej z art. 75c ust. 1 i 2 Prawa bankowego. Z materiału dowodowego wynika, że takowe wnioski zostały złożone przez pozwanego (k. 8-8v, 9-9v), okoliczności której to powód nie zaprzeczył. Nadto dowód w postaci pisma powoda (k. 115) wzywającego pozwanego do rozmów wstępnych i werfikujących złożone wnioski upoważniał Sąd do przyjęcia, iż powód przystąpił do procedury restrukturyzacyjnej. Jej zakończenie nastąpiło zaś już na etapie początkowym z uwagi na brak inicjatywy pozwanego, który zgodnie z treścią jednego z pism powoda – na wezwanie banku - nie złożył odpowiedniej dokumentacji umożliwiającej restrukturyzację (k.116). M. K. nie zaangażował się w proces restrukturyzacji, nie wykazał się starannością w podejmowanych działaniach, a to im jako dłużnikowi winno zależeć na pozytywnym

rozpatrzeniu złożonych wniosków. Ponadto skoro postępowanie zakończyło się już na wyżej wskazanym etapie, po stronie banku nie zaktualizował się obowiązek ustosunkowania się do złożonych wniosków (k. . 8-8v, 9-9v) w formie pisemnej. Taki obowiązek powstaje bowiem dopiero w sytuacji wskazanej w art. 75 c ust. 5 Prawa bankowego. Zgodzić się też trzeba z powodem, że art. 75 c Prawa bankowego nie obliguje banku do wielokrotnego przeprowadzania zawartej w nim procedury (w aktach sprawy dwa wnioski o restrukturyzację), a przyjęcie tego typu koncepcji należałoby uznać za nieracjonalne. Tym samym, pozwany nie był też zobowiązany do rozpoznawania więcej niż jednego wniosku pozwanego o restrukturyzację. Tym samym złożone pozwanemu oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu również w kontekście art. 75 c Prawa bankowego, w ocenie Sądu, odniosło skutek prawny.

W dalszej kolejności należało ustosunkować się do twierdzenia pozwanego dotyczącego zamieszczenia w umowie klauzul niedozwolonych.

Zgodnie z treścią art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Zasadniczą przesłanką stosowania tego przepisu jest ustalenie, czy danej osobie (w tym przypadku pozwanemu) w sprawie niniejszej przysługuje status konsumenta. Zgodnie z art. 22¹ k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Powód (...) Bank S.A.) prowadził działalność gospodarczą polegającą na dokonywaniu czynności bankowych. Nie było również przedmiotem sporu, że pozwany w dacie zawarcia umowy prowadził działalność gospodarczą – kancelarię adwokacką. Istotę stanowi tu więc określenie związku zawieranej umowy z działalnością gospodarczą pozwanego. Należy jednak podkreślić, że dla określenia tego związku istotna jest chwila zawarcia umowy. Zdarzenia czy właściwości osobiste pozwanego, jakie zaistniały w późniejszym okresie nie mogą mieć znaczenia dla tej oceny.

Z postanowień umowy (pkt. A.III) jednoznacznie wynika, że celem uzyskania kredytu było: otwarcie nowej kancelarii, remont, zakup wyposażenia oraz remont pierwszej kancelarii. Z faktur (k. 94,95) przedstawionych przez powoda i załączonych do pisma z dnia 18 lipca 2019 r. wynika również, że środki z kredytu zostały spożytkowane przez pozwanego na taki cel. Fakt wykorzystania środków uzyskanych z kredytu bezpośrednio na wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą uniemożliwia przyznanie pozwanemu statusu konsumenta, a co za tym idzie zarzut dotyczący abuzywności postanowień umownych za niedozwolone należy uznać za bezzasadny.

Nawet gdyby uznać jednak, że jedną ze stron umowy z 28 sierpnia 2015 r. (sporządzona 26 sierpnia 2015 r.) nr (...) jest konsument, to i tak bezpodstawne jest twierdzenie pozwanego tym, że w umowie nie zostały wskazane warunki zmiany oprocentowania dla zadłużenia przeterminowanego. Wprost w umowie wskazano bowiem, że w przypadku braku spłaty przez Kredytobiorcę w terminie wierzytelności Banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany. Od zadłużenia przeterminowanego Bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego NBP. W sprzeciwie wskazał również, że do abuzywnych postanowień umownych należą te dotyczące stawki oprocentowania, podkreślił ich niezgodność ze stawkami maksymalnymi, w tym uzależnienie przez bank niższej marży od wymogu zapewnienia przez pozwanego obrotów na rachunku. Podniósł, że do abuzywnych należy też zapis odnoszący się do tego, że spory rozpatrywane będą przez Sąd właściwy dla siedziby banku. Strona pozwana nie przedstawiła natomiast jakiegokolwiek materiału dowodowego, zarzuty pozwanego w tym zakresie nie znajdują żadnego pokrycia.

Pozwany wskazał również, że wysokość prowizji i składki ubezpieczeniowej zostały określone na zbyt wysoką kwotę. Pozwany nie wykazał zasadności przytoczonych okoliczności. Strona pozwana nie przedłożyła jakiegokolwiek dowodu

na poparcie swych dosyć ogólnikowych twierdzeń np. z dokumentów. Pozwany nie sformułował żadnych konkretnych zastrzeżeń we wskazanym zakresie, nie umotywował więc swoich twierdzeń w należyty sposób.

Na marginesie, w ocenie Sądu podkreślenia wymaga to, że na to na pozwanym, jako kredytobiorcy, spoczywa obowiązek wykonania przedmiotowej umowy kredytowej i spłata zadłużenia względem powoda. Zdaniem Sądu na uwagę zasługuje to, że pozwany zawierał niniejszą umowę jako przedsiębiorca i to na cele związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. W związku z tym, od pozwanego winna być wymagana większa ostrożność, staranność i dbałość o swoje interesy niż od przeciętnego kredytobiorcy - konsumenta, zaciągającego kredyt na cele konsumpcyjne. W związku z powyższym pozwany powinien mieć świadomość spoczywającego na nim ryzyka gospodarczego i możliwej utraty czy wahań w zakresie płynności finansowej. Mając taką świadomość, przedsiębiorca działający racjonalnie i profesjonalnie, winien podejmować działania, mające na celu zabezpieczenie środków finansowych na spłatę kredytu oraz na bieżąco wykazywać zainteresowanie swoją aktualną sytuacją w ramach zawartej umowy kredytowej, wysokości i terminów spłat poszczególnych rat, wysokości zobowiązania pozostałego do spłaty. W ocenie Sądu za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego należałoby uznać sytuację, w której pomimo braku terminowej i należytej spłaty zadłużenia przez kredytobiorcę oraz pomimo wielokrotnych bezskutecznych wezwań ich do zapłaty, powodowi odmówiono by odzyskania przysługującej jej wierzytelności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W związku z precyzyjnym określeniem, iż powód dochodzi zasądzenia odsetek umownych za opóźnienie od wskazanej w pozwie kwoty od dnia 18 lutego 2019 r. oraz mając na uwadze to, że wyliczona przez powoda kwota obejmuje odsetki wyliczone do dnia 17 lutego 2019 r., Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania roszczenia powoda również w zakresie roszczenia odsetkowego. Zważyć należy, że wysokość odsetek przysługujących powódce od kwoty kapitału wynika z § 5 ust. 10 umowy kredytowej, który stanowi, iż „W przypadku nie spłacenia przez kredytobiorcę w terminie wierzytelności Banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym. Od zadłużenia przeterminowanego Bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego NBP.”. Jednocześnie, zasądzając ww. odsetki, Sąd uwzględnił żądanie pozwu i regulację art. 481 § 2¹ k.c. (odsetki maksymalne za opóźnienie).

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie drugim sentencji wyroku, na zasadzie określonej w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. W myśl art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zgodnie natomiast z art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Wskazania wymaga to, że w związku z uwzględnieniem powództwa w całości, to właśnie pozwanego uznać należało za stronę, która przegrała niniejszą sprawę i w związku z tym za stronę, na której spoczywa obowiązek zwrotu kosztów procesu stronie powodowej. Na koszty te złożyły się: 3.457 zł – tytułem opłaty od pozwu; koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7.200 zł - Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.